VOORSTEL AAN DE RAAD: Raadsvergadering d.d. 3 juni 2025

NR.: RI-25-01030

Onderwerp: Advisering ontwerpbegroting 2026 RES NML	Agendapunt	**10c.**
	Raadsvoorstel-nummer	**2025-29**

Voorstel:
In te stemmen met de positieve advisering op de ontwerpbegroting 2026 RES NML

Burgemeester en wethouders van Nederweert,
De secretaris, De burgemeester,

drs. J.C.T. (Johan) Bakens B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak

Portefeuillehouder(s)	: Wethouder Meessen	Team	: ORD
		Auteur	: G.W.H.L. Schoolmeesters
Datum	: 22 april 2025		
Bijlage(n)	: Conceptbegroting 2023 RES NML		

Rapportage bij: Advisering ontwerpbegroting 2026 RES NML
Raadsvergadering d.d. 3 juni 2025

Voorstel

1. In te stemmen met de positieve advisering op de ontwerpbegroting 2026 RES NML

Inleiding

De Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg (RES NML) werkt sinds januari 2025 samen in de Gemeenschappelijke Regeling centrumgemeenteregeling. Geheel in lijn met de gemaakte afspraken in deze regeling wordt door de centrumgemeente een ontwerpbegroting opgesteld en ter advisering voorgelegd aan het college van B&W en aan de gemeenteraad.

Ontwerpbegroting

In de ontwerpbegroting wordt ingegaan op de verdeling van de budgetten van de RES NML. De begroting van de RES NML is opgebouwd op basis van de te ontvangen middelen van de RES-partners en van het rijk. De rijksbudgetten voor 2026 zijn nog niet volledig bekend. Rond de zomer volgt hierover meer duidelijkheid. De verwerking van deze budgetten wordt opgenomen in het jaarplan 2026. In dit jaarplan komt ook een definitieve begroting.

In deze ontwerpbegroting wordt op hoofdlijnen ingegaan op de taken die worden opgepakt. In het jaarplan 2026 vindt een verdere concretisering plaats op basis van een planning en specifieke uitvoeringsactiviteiten. Dit jaarplan wordt in het portefeuillehouders overleg van oktober vastgesteld.

In de bijgevoegde begroting zijn de posten verder onderbouwd op basis van de taken zoals omschreven in de centrumregeling:

1. Regionale koers
2. Faciliteren besluitvorming regionaal/provinciaal.
3. Monitoring en sturing
4. Kennisdeling en expertise
5. Accountmanagement en lobby
6. Financiële verantwoording
7. Werkprogramma en projecten

Toelichting op lasten

Personeel:

De personeelskosten zijn opgebouwd uit de personele kosten voor het programmamanagement. Verder bestaan deze uit ondersteunende kosten die gemeente Venlo maakt als centrumgemeente en een budget voor onvoorziene externe inhuur.

Basistaken:

In 2025 is gewerkt aan de regionale energievisie. Dit document vormt de basis om te komen tot een uitvoeringsprogramma dat in 2026 verder vorm wordt gegeven. Onderdeel van dit uitvoeringsprogramma zijn kennissessies en stakeholderbijeenkomsten. Naar verwachting is de uitvoering van een Plan MER/ inpassing in het omgevingsbeleid ook onderdeel van dit programma. Verder vormt monitoring en sturing een van onze basistaken. Tot slot is er een separaat budget voor strategie en innovatie om onderzoek te verrichten naar nieuwe ontwikkelingen en deze kennis vervolgens te delen in de regio.

Basispakket ontwikkelgroepen:

Programma duurzame warmte

Met de transitievisies warmte, en op termijn warmteprogramma's van de gemeenten als basis, wordt beleid vertaald naar concrete ondersteuning voor de uitvoering van de opgave. Er wordt samengewerkt met lokale partners om duurzame warmteoplossingen te realiseren. Daarbij worden gezamenlijke vraagstukken opgepakt. Denk daarbij aan individuele warmteoplossingen, aan groen gas en de uitrol van hybride warmtepompen. Daarnaast voor collectieve warmteoplossingen en aan de kansen voor (kleinschalige) warmtenetten op basis van verschillende warmtebronnen. Daarbij wordt ook gekeken naar de relatie met besparing.

Programma energiesysteem

Een decentraal energiesysteem is de ruggengraat van een veerkrachtige en duurzame toekomst. Het stelt lokale gemeenschappen in staat om de regie over hun eigen energievoorziening te nemen. Lokale keuzes staan centraal, waarbij we van onderop bouwen aan een betere, duurzamere wereld. Onder dit programma wordt in 2026 ook gewerkt aan de uitrol van het decentrale energiesysteem en aan de infrastructuur door onze

regio. Denk daarbij aan thema's als uitvoering geven aan energieopslag en omslag, verdere uitrol energiehubs en energiegemeenschappen, concretisering van opwek energie op rijksgronden, uitrol van het PMIEK in onze regio en de uitrol van kansen voor waterstof.

Participatie en communicatie
Actieve betrokkenheid en heldere communicatie vormen de kern van onze opgave. Partners worden ondersteund bij de ontwikkeling van energiegemeenschappen en lokaal eigendom. In 2026 wordt begonnen met een tool om energiegemeenschappen te ondersteunen. En wordt de relatie met onze partners aangehaald door concrete afspraken te maken hoe we elkaar kunnen versterken onder het uitvoeringsprogramma. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het online platform van de RES NML.

Energiebesparing
Energiebesparing blijft essentieel voor de energietransitie. De regio heeft een Coalition of the Willing opgezet, bestaande uit 11 gemeenten, om een Meerjarige Collectieve Ontzorgingsaanpak (MCO) te realiseren. Deze richt zich op het isoleren van 92.000 potentiële woningen, met als minimum 14.524 woningen, waarbij de nadrukt ligt op kwetsbare huishoudens, zodat ook zij kunnen profiteren van lagere energiekosten en meer comfort. Hiervoor is bij de start van het project een meerjarenbegroting vastgesteld welke is toegevoegd. Ook wordt er gewerkt aan energiebesparing bij bedrijven, waarbij de ontwikkeling van energyhubs en samenwerking tussen bedrijven centraal staat.

Vooruitblik op de koers van 2026
Het keerpunt waarbij zowel technische als maatschappelijke transities vereist zijn om de klimaatdoelen voor 2030 te behalen is bereikt. Er is meer duurzame energie en infrastructuur nodig om de klimaatdoelen te halen, waarbij tegelijkertijd gezorgd moet worden dat energie betaalbaar en toegankelijk blijft voor iedereen. De schaarse ruimte moet slim worden gebruikt, waarbij rekening wordt gehouden met de kwaliteiten van de Limburgse leefomgeving. Daarnaast ontstaan nieuwe marktmechanismen en de institutionele rollen verschuiven tussen overheid, netbeheerders en eindgebruikers door de decentralisatie van energie.

In Noord- en Midden Limburg worden de opgaven rond de energietransitie niet gezien als vraagstukken voor de toekomst, maar worden gezien als opgaven waar vandaag een visie op moet worden gevormd. Denk bijvoorbeeld aan hoe concreet aan de slag gegaan wordt met stimuleren van coöperatieve vormen van groengas op basis van monomestvergisting. Hoe wordt omgegaan met netcongestie en bedrijven die hierdoor geen aansluiting meer kunnen krijgen? Hoe wordt onze warmtetransitie vormgegeven gelet op de kenmerken van onze regio, netcongestie en de inzet op voornamelijk individuele warmtebronnen? Wat is er met enige creativiteit nog wel mogelijk en hoe kan bijvoorbeeld toch invulling worden gegeven aan collectieve warmteoplossingen die minder druk veroorzaken op het elektriciteitsnet? Welk antwoord wordt gegeven aan bedrijventerreinen die willen experimenteren met opwek en afname achter de meter? Hoe wordt geanticipeerd op de komst van de aanlanding van wind van zee en de Delta Rhine Corridor (DRC)? Welke kansen liggen er in opslag en omslag? Zijn er koppelkansen voor sectoren met overschot aan energie en sectoren waar energie nodig is? Wat is de rol van de energiegemeenschap in het toekomstige energiesysteem?

Coalitions of the willing (COW'S)
In 2026 kan op basis van verzoeken van partners gestart worden met nieuwe Coalitions of the Willings. Hierbij kan men gebruik maken van de kennis en expertise van de RES NML. De RES NML beschikt over gecertificeerde projectleiders die ook ingezet kunnen worden voor COW-projecten. Voor deze COW's wordt een separate begroting gemaakt, zoals nu ook bijgevoegd is voor de COW MCO NIP.

Beoogd effect
Door positief te adviseren op deze ontwerpbegroting kan doorgepakt worden in de samenwerking binnen RES NML en daarmee ook in de energietransitie.

Argumenten
1.1 Samenwerking binnen de RES NML is belangrijk.
Om de uitdagingen binnen de Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg (RES NML) de komende jaren het hoofd te kunnen bieden is een gelijkwaardige en continue samenwerking cruciaal. Structurele financiële middelen ondersteunen de toekomstbestendige RES NML samenwerking.
Regionale samenwerking biedt kansen om menskracht en expertise te delen. Dit is vanwege de krappe arbeidsmarkt ook nodig. Voor ons als kleinere gemeente met een beperkte personele bezetting is het van belang om plustaken te kunnen beleggen bij de Centrumgemeente. Ook kunnen we de RES-samenwerking benutten om verbinding te leggen met andere opgaven in een gebied. Investeren in een samenwerking werkt uiteindelijk versnellend. Samenwerking tussen maatschappelijke organisaties, inwoners, energiecoöperaties, netbeheerders, bedrijfsleven en overheden: lokaal, regionaal en landelijk. Ieder vanuit zijn eigen rol.

Kanttekeningen
n.v.t.

Uitvoering
In het jaarplan 2026 vindt een verdere concretisering plaats op basis van een planning en specifieke uitvoeringsactiviteiten. Dit jaarplan wordt in het portefeuillehouderoverleg van oktober vastgesteld.

Communicatie en participatie
Van uw besluit tot advisering wordt Centrumgemeente Venlo in kennis gesteld.

Financiële gevolgen
In de ontwerpbegroting wordt ingegaan op de verdeling van de budgetten van de RES NML. De begroting van de RES NML is opgebouwd op basis van de te ontvangen middelen van de RES-partners en van het rijk. De rijksbudgetten voor 2026 zijn nog niet volledig bekend. Rond de zomer volgt hierover meer duidelijkheid. De verwerking van deze budgetten wordt opgenomen in het jaarplan 2026. In dit jaarplan komt ook een definitieve begroting. De benodigde middelen zullen conform het raadsbesluit van 23 april 2024 nr: RI-24-00926 en collegebesluit van 19 maart 2024 nr. BW-24-04898 worden gefinancierd uit de beschikbare CDOKE-middelen

Bijlagen

1. Ontwerpbegroting 2026 RES NML

Concept raadsbesluit

De raad van de gemeente Nederweert

Overwegende dat;
Nederweert sinds januari 2025 samenwerkt in de Gemeenschappelijke Centrumregeling Regionale Energiestrategie Noord- en Midden Limburg (RES NML).

Gezien het voorstel nr. RI-25-0103 van het college van burgemeester en wethouders d.d. 22 april 2025

Gelet op;
gemaakte afspraken in deze Centrumregeling wordt door de centrumgemeente Venlo een ontwerpbegroting opgesteld en ter advisering voorgelegd aan het colleges van B&W en aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.

Besluit;

Positief te adviseren op de ontwerpbegroting 2026 Gemeenschappelijke Regeling Centrumregeling RES NML.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Raadsvergadering d.d. 3 juni 2025,

De raadsgriffier, De voorzitter,

L. (Loes) Janssen B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak